

**ЦАГДААГИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН СҮЛД ЧУУЛГЫН
2019 ОНЫ I УЛИРЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
ТАЙЛАН**

2019 оны 04 дүгээр сарын 01

Улаанбаатар хот

Тус чуулгаас төрийн хууль тогтоомж, Цагдаагийн байгууллагаас дэвшүүлсэн “Удирдлагын манлайлал, алба хаагчдын сахилга хариуцлага, мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэх” зорилт, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд, Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын тушаал, албан даалгавар, үүрэг, чиглэл, ЦБҮАЖ, дүрэм, холбогдох бусад эрх зүйн актуудыг хэрэгжүүлэхийн зэрэгцээ 2019 оны 01 дүгээр улиралд нийт 61 ажил, арга хэмжээг төлөвлөж, гүйцэтгэлийг ханган ажиллалаа.

Нэг. Удирдлага, зохион байгуулалт, хүний нөөцийн талаар

Чуулгын бие бүрэлдэхүүний өдөр тутмын ажлыг мэргэжлийн удирдлагаар хангахтай холбоотойгоор чуулгын даргаас нийт 5 удаа, давхардсан тоогоор 39 алба хаагчид 75 үүрэг, даалгавар өгч биелэлтийг бичгээр авч, оноот баллын үзүүлэлтээр үр дүнг тооцож ажиллаж байна.

Даргын зөвлөлийн хурлыг 3 удаа хийж хүний нөөцтэй холбоотой 6, үйл ажиллагаатай холбоотой 3, нийт 9 асуудлыг хэлэлцэж шийдвэрлэсэн.

ЦЕГ-ын дэд даргаас ирүүлсэн ЦЕГ-ын даргын 2019 оны 02 сарын 19 өдрийн тушаалаар батлагдсан “Итгэлцлийн гэрээ”-ний загварын дагуу чуулгын 63 алба хаагч, ажилтантай нэг бүрчлэн “Итгэлцлийн гэрээ”-г байгуулав.

ЦЕГ-ын Захиргааны удирдлагын газрын дарга, цагдаагийн хурандаа Б.Бат-Өлзий, Соён гэгээрүүлэх албаны сургалтын хэлтсийн дарга, цагдаагийн хурандаа Д.Долгорсүрэн, Хүний нөөцийн хэлтсийн дарга, цагдаагийн хурандаа Ж.Баясгалан нар Чуулгын 25 алба хаагчтай уулзаж, үйл ажиллагааны ололт, амжилт, бэрхшээл, цаашид хэрэгжүүлэх ажлын талаарх санал сэтгэгдлийг сонслоо. Уулзалтын тэмдэглэлийг бичиж, 01 дүгээр сарын 31-ний 26/49 дугаартай албан бичгээр хүргүүлэв.

Тайлант хугацаанд хүний нөөцийн чиглэлээр 24, үндсэн үйл ажиллагааны чиглэлээр 6, нийт 30 тушаал гаргаж, алба хаагч, ажилчдаас 7 өргөдөл хүлээж авснаас ажилд орох, суралцахыг хүссэн 3, захиргааны чөлөө хүссэн 3, бусад 1 өргөдлийг хүлээж авсан байна.

124 албан бичиг гадагш явуулж, 208 албан бичгийг хүлээн авч, зохих журмаар шийдвэрлэж, хариутай албан бичгийн хариуг цаг хугацаанд нь өгч ажиллаж байна.

Байвал зохих офицер 12, ахлагч 45, энгийн 11, нийт **68** алба хаагч, ажилтнаас офицер 12, ахлагч 41, энгийн 10 алба хаагч, ажилтан ажил, үүрэг гүйцэтгэж, одоогийн байдлаар бүжигчин 2, хөгжимчин 2, слесерь 1 орон тоо дутуу байгаа болно.

Чуулгын даргын тушаалаар 1 алба хаагч, ажилтныг томилж, 5 алба хаагч, ажилтныг чөлөөлж, 2 алба хаагчид чөлөө олгож, 2 ажилтанд ур чадварын нэмэгдэл олгож, 1 алба хаагчид цагдаагийн цол олгосон байна.

Чуулгын 2019 оны 03 дугаар сарын 21-ний өдрийн А/06 дугаартай тушаалаар “Чуулгын төрийн жинхэнэ алба хаагчийн гүйцэтгэлийн гэрээг үнэлэх дүгнэх журам”, “Төрийн жинхэнэ алба хаагчийн гүйцэтгэлийн гэрээг сар, улирал жилээр дүгнэх оноот баллын үзүүлэлтийн хүснэгт”-ийг батлуулж, алба хаагчдын ажлыг сар, улирлаар дүгнэлээ.

Ажлын үр дүнгээр 1 алба хаагчийн сарын үндсэн цалинг 1 сар 40, 1 алба хаагчид 2 сар 20 хувиар, 13 алба хаагч, ажилчинг 1 сар 20 хувиар, 2 алба хаагчийг 1 сар 15 хувиар тус тус урамшуулж, 1 алба хаагчийг 1 сар 20 хувиар, 4 алба хаагчийг 1 сар 5 хувиар тус тус цалинг бууруулсан байна.

Чуулгын 12 офицер алба хаагчдын ХАСХОМ-ыг мэдүүлж баталгааны хуудсыг хэвлэн тайлан, мэдээний хамт Аюулгүй байдлын хэлтэст хүргүүлсэн.

Хөгжимчин, цагдаагийн дэд ахлагч Б.Мягмарбүрэнхүү ХНСХ-ийн 5б/1564 тоот албан бичиг, зөвшөөрлийг үндэслэн урьд хэрэглэж байсан “Цагдаагийн ахлагч” цолыг олгож, хөгжимчин, цагдаагийн ахлах ахлагч У.Батбаярыг БСШУСЯ-ны “Жуух бичиг”-ээр шагнуулсан.

Чуулгын өргөдөл гомдлын мэдээ болон захиргааны зөрчлийн мэдээнүүдийг сар бүрийн 25-наар тасалбар болгон холбогдох дээд шатны байгууллагуудад хүргүүлэн ажиллаж байна.

Чуулгын 15 энгийн ажилчдад 2019-2021 он хүртэлх 2 жилийн хугацаатай Албан “Б” үнэмлэх шинээр олгуулсан болно.

БСШУСЯ-ны Урлаг дэмжих сан, Швейцарын хөгжлийн агентлагаас зарласан Соёл урлагийг дэмжих төсөл шалгаруулах шалгаруулалтад “Шилмэл бүтээл” төсөл бичиж хүргүүлсэн.

Сүлд чуулгын дотоод аюулгүй байдлыг хангах чиглэлээр 2019 онд хийх ажлын төлөвлөгөөг боловсруулж чуулгын даргаар батлуулсан. ЦЕГ-ын САА албаны даргаас ирүүлсэн “Эрүүл цагдаа” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хүрээнд чуулгын нийт алба хаагч, ажилтнуудыг элэгний В, С вирус илрүүлэх шинжилгээ, дархлаажуулалтын вакцин, эмчилгээ сувилгаанд бүрэн хамруулах зорилгоор Евростандарт эмнэлзүйн лабораторийн эрхлэгч, ажилтан нар 2019 оны 03 дугаар сарын 01-ний өдөр ирж Чуулгын алба хаагчдад элэгний хавдарыг үүсгэгч В, С вируст гепатит өвчний талаар товч мэдээллийг хийж үнэ төлбөргүй шинжилгээнд бүрэн хамрууллаа.

ЦЕГ-аас баталсан төсвийн тодорхой хэсгийг өөрийн орлогоороо бүрдүүлэх чиглэлийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд “Үргэлж тантай хамт өдөрлөг”-ийг төрийн байгууллага, Төрийн өмчит үйлдвэрийн газруудад борлуулах зорилгоор Барилгын хөгжлийн төв, ДЦС-2, ДЦС-3, ДЦС-4 ТӨҮГ-н удирдлагуудтай уулзаж хамтран ажиллах тухай албан хүсэлтийг хүргүүлж ажиллалаа.

ХБНГУ-н брэнд БНХАУ дахь “KLEIMAN” хөгжмийн үйлдвэрээс 19 нэр төрлийн 42.000.000 сая төгрөгийн үнэ бүхий үлээвэр хөгжмийн зэмсгийн үнийн судалгааг хийж ЦЕГ болон БСШУСЯ-ны сайдад явуулсан.

Хоёр. Сахилга хариуцлагыг төлөвшүүлэх, сургалт сурталчилгаа, соён гэгээрүүлэх ажлын арга хэлбэрийг боловсронгуй болгох талаар

Сургалтын чиглэлээр: 2019 оны байдлаар сургалтад хамрагдвал зохих 63 алба хаагч, ажилтнуудаас 8 удаагийн сургалтад 16 цагийн сургалтыг давхардсан тоогоор 329 алба хаагч, ажилтнууд хамрагдсан.

Чуулгын сургалтын төлөвлөгөөний дагуу тус чуулгын Төлөвлөлт, дотоод ажил хариуцсан мэргэжилтэн, цагдаагийн дэслэгч Ч.Бадамдорж ЦЕГ-ын хуулийн хэлтсийн даргаас ирүүлсэн 5г/065 тоот албан бичгийн дагуу “Согтууруулах, мансууруулах донтой хүнийг захиргааны журмаар албадан эмчлэх тухай хууль”, бие хамгаалах “Монгол Крав Мага” холбооны тэргүүн Б.Батжавыг урьж зэвсэггүйгээр өөрийгөө хэрхэн хамгаалах талаар 2 цагийн сургалт, ЦЕГ-ын дэд

даргаас 2/658 тоот албан бичгээр ирүүлсэн ажлын чиглэлийн дагуу Дипломат албаны тухай, ОУ-ын гэрээний тухай хуулиуд, Дипломат харилцааны тухай венийн конвенци, Цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагааны “Гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон гадаадын иргэнтэй харилцах /код-323/ журам”-аар 2 цагийн, “Согтуурах мансуурах донтой хүнийг захиргааны журмаар албадан эмчлэх хууль”-аар 2 цагийн хичээл сургалтуудыг орсон болно.

Түүнчлэн ЗГ-ын 2019 оны 01 сарын 23-ны өдрийн 37 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулах, гүйцэтгэлийн зорилт, шалгуур үзүүлэлтийг тогтоох, тайлан гаргах журам”, 38 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулж батлах, ажлын гүйцэтгэл, үр дүн, мэргэшлийн түвшинг үнэлэх журам”- хичээл орсон.

ХСИС-ийн цагдаагийн сургуулийн дэд профессор, цагдаагийн хошууч Б.Баянмөнхийг урьж офицер алба хаагчдад зориулан “Хичээлийн конспект бэлдэх аргачлал” сэдвээр 2 цагийн лекцийг оруулсан.

ХСИС-ийн Цагдаагийн эрх зүйн тэнхэмийн ахмад багш, цагдаагийн бэлтгэл хурандаа С.Бямбаа “Цагдаагийн алба хаагчийн харилцааны ёс зүй”, мөн чуулгын Цагдаагийн музей, соён гэгээрүүлэх ажил хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн ахлах дэслэгч С.Дуламсүрэн “Цагдаагийн байгууллагын түүх, үүсэл хөгжил”, мөн чуулгын бүжигчин, цагдаагийн ахлагч Ө.Ичинхорлоо “Иогийн хичээл”, Дотоодын цэргийн 805 дугаар ангийн салаан дарга, дэслэгч Н.Ганзүрх “Жагсаалын бэлтгэл”, “Хүч” спорт хорооны Биеийн тамирын эмчилгээний арга зүйч, цагдаагийн ахмад Б.Даваасамбуу “Үйлдвэрлэлийн осол, гэмтэл болон эмнэлэгийн анхан шатны тусламж” зэрэг сэдвүүдээр зохион байгууллаа.

Монгол Улсын ЗГ-ын 2011 оны 339 дүгээр тогтоолоор “Гамшгийн аюулыг зарлан мэдээлэх” журам, “Газар хөдлөлтийн гамшгийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх, таниулах өдөр” болгох тухай 2017 оны 67 дугаар тогтоолын дагуу 2019 оны 03 дугаар сарын 21-ний өдрийн пүрэв гаригт гамшгийн аюулын тухай зарлан мэдээллийн дохиогоор ажиллах дадлага, сургалт хийж бэлэн байдлыг хангуулах ажлыг зохион байгуулах тухай ЦЕГ-ын ТЗБХ-ээс ирүүлсэн албан бичгийн дагуу Чуулгын хэмжээнд гамшгийн аюулын зарлан мэдээллийн үед нүүлгэн шилжүүлэлт хийх, аюулын дохиогоор ажиллах, албаны бэлэн байдлыг хангахад анхаарах асуудал зэргээр БЗД-ийн Онцгой байдлын хэлтсийн мэргэжилтэн ахмад Должинсүрэнгээр дадлага, сургалтыг зохион байгуулав.

Тус чуулгаас алба хаагчдыг эрдэмжүүлэхэд онцгой анхаарч мэргэжил, мэдлэгээ дээшлүүлэх, өөрийгөө хөгжүүлэх сургалт хөтөлбөрт хамрагдах хүсэлт гаргасан алба хаагчдыг дэмжиж, суралцах нөхцөл бололцоогоор ханган ажиллаж байгаа бөгөөд Хууль сахиулахын их сургуулийн 2018-2019 оны хичээлийн жилийн сургалтын төлөвлөгөөний дагуу “Цагдаа-хууль сахиулах ажил” мэргэжлийн эчнээ 3 жилийн хөтөлбөрийн 2 дугаар дамжаанд дуучин, цагдаагийн ахлах ахлагч Г.Дарханбаатар суралцаж байна.

Түүнчлэн Монгол Улсын Их сургуульд Сэтгэл судлалын докторын сургалтад соён гэгээрүүлэх, албаны сургалт хариуцсан мэргэжилтэн, цагдаагийн ахлах дэслэгч Б.Нямцэцэг элсэн суралцаж, Утга зохиол, урлаг судлалын магистрт цагдаагийн музей, соён гэгээрүүлэх ажил хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн ахлах дэслэгч С.Дуламсүрэн, Соёл урлагийн их сургуулийн дуурийн дуулаачийн магистрын сургалтад дуулаачийн багш, цагдаагийн дэслэгч Д.Содномдаржаа нар суралцаж байна.

Мөн оны 02 дугаар сарын 15-ны өдөр Цагдаагийн ерөнхий газрын төв архиваас зохион байгуулагдсан “2019 онд хийгдэх Улсын үзлэгт Архив, албан хэрэг хөтлөлтөд анхаарах зүүлийн талаарх” сэдэвт сургалтад тус чуулгын бичиг хэргийн эрхлэгч, цагдаагийн дэд ахлагч Г.Ган-Очир, 02 дугаар сарын 27, 28-ны өдрүүдэд зохион байгуулагдсан “Алба хаагчдын чадамжийг үнэлэх, үнэлгээг баталгаажуулах нь” сэдэвт сургалтад чуулгын Соён гэгээрүүлэх, албаны сургалт хариуцсан мэргэжилтэн, цагдаагийн ахлах дэслэгч Б.Нямцэцэг хамрагдаж 2019/СБ-0084 дугаартай гэрчилгээг тус тус авсан болно.

Сургагч багш тус чуулгын соён гэгээрүүлэх, албаны сургалт хариуцсан мэргэжилтэн, цагдаагийн ахлах дэслэгч Б.Нямцэцэг “Нийтийн хэв журам хамгаалах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах албаны чиглэлээр үүрэг гүйцэтгэдэг хэсгийн байцаагч, эргүүлийн офицеруудад зохион байгуулсан Объект, субъектийн судалгаа хийх аога зүй, урьдчилан сэргийлэх ажилд ашиглах нь”, “Машинт эргүүлийн офицер, цагдаа нарын ур чадварыг дээшлүүлэх нь” сэдэвт сургалтын хүрээнд “Олон нийт-цагдаагийн хамтын ажиллагаа” сэдвээр 58 алба хаагчдад 2 удаагийн 4 цагийн хичээл, “Олон нийтийн цагдаа бэлтгэх сургалт”-д 30 иргэнд 2 цагийн сургалтыг Цагдаа, дотоодын цэргийн сургалтын нэгдсэн төвөөс ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу орсон.

Дотоодын цэргийн байгууллагаас дэвшүүлсэн зорилт, Цагдаагийн ерөнхий газрын 2019 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, “Цагдаагийн байгууллагын 2019 оны сургалтын төлөвлөгөө”, “Цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын 2019 оны явуулах албаны сургалтын хөтөлбөр, төлөвлөгөө”-ний хэрэгжилтийг хангах ажлын хүрээнд Авлигатай тэмцэх газрын Олон нийтийн төвд зохион байгуулагдсан “Авлигын эсрэг” сургалтад 5 алба хаагч тус тус хамрагдсан байна.

Соёл урлагийн маркетингийн онол, арга зүйд тулгуурлан чуулгын маркетингийн үйл ажиллагаанд шинжилгээ хийж, цаашид баримтлах маркетингийн бодлогыг тодорхойлох зорилгоор Удирдлагын академийн багш С.Жаргалсайханаар “Соёл урлагийн маркетинг” сэдэвт уулзалтыг 30 алба хаагчид зохион байгуулсан.

Алба хаагчдад орж байгаа хичээл сургалтуудаар олж авсан мэдлэгийг баталгаажуулах, сургалтын чанар, үр өгөөжийг дээшлүүлэх үүднээс алба хаагчдын дунд 2 удаа “АХА” тэмцээн явууллаа.

Соён гэгээрүүлэх ажлын чиглэлээр: Тус чуулгаас Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын 2019 оны А/19 дугаартай тушаалаар баталсан 4 чиглэлээр 36 ажил, арга хэмжээ бүхий “Цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын 2019 оны соён гэгээрүүлэх ажлын төлөвлөгөө”, Чуулгын даргын 2019 оны 01 дүгээр сарын 28-ны өдөр баталсан 4 чиглэлээр 47 ажил арга хэмжээ бүхий “Сүлд чуулгын 2019 оны соён гэгээрүүлэх ажлын төлөвлөгөө”-ний хэрэгжилтийг хангаж ажиллав.

Сүлд чуулгаас “Цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын ахмад, дунд, залуу үеийн залгамж холбоог хөгжүүлэх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх 2019 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө”, “Сүлд чуулгаас 2019 онд авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө”, “Цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын соёлыг төлөвшүүлэх хөтөлбөр”-ийг хэрэгжүүлэх 2019 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг чуулгын даргаар батлуулан хэрэгжилтийн ханган ажиллаж байна.

Тус чуулгаас 3 сургалтын саналыг гүйцэтгэлийн болон соён гэгээрүүлэх ажлын төлөвлөгөөнд тусгуулахаар ЦЕГ-т хүргүүлж, Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын 2019 оны А/19 дугаартай тушаалаар баталсан “Цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын 2019 оны соён гэгээрүүлэх ажлын төлөвлөгөө”-ний 4.5-д “Алба хаагчдаас сонгон шалгаруулж 1 алба хаагчийг “Хөтөлөгч”-ийн сургалтад хамруулж

мэргэшүүлэх”, Цагдаагийн ерөнхий газрын Захиргааны удирдлагын газрын даргын 2019 оны 01 дүгээр 08-ны өдөр баталсан “Сүлд чуулгын 2019 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө”-ний 4.1.6-д “Цагдаа, дотоодын цэргийн анги байгууллагын алба хаагчдын дунд 3 үе шаттайгаар “Шилдэг лектор”-ын сургалтыг үе шаттайгаар зохион байгуулах”, 4.1.18-д “Сүлд чуулгын алба хаагчдад зориулсан менежмент марктенгийн /менежер бэлтгэх/ сургалтыг тодорхой хугацаанд зохион байгуулах талаар ЦДЦСНТ-д санал тавих” зэргээр тусгагдаж батлуулсантай холбогдуулан 2019 оны 01 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 26/46 дугаартай албан бичгийг хүргүүлсэн болно.

Ахмад, залуу үеийн залгамж холбоог сайжруулах хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах ажлын хүрээнд Монгол Улсын Цагдаагийн байгууллагын орчин үеийн эрэлч нохойн албыг үүсгэн байгуулагч, цагдаагийн албаны үндсэн үүрэгт ажлаа амжилттай хийж бүтээхийн зэрэгцээ 1953 оноос эхлэн Цагдан сэргийлэх клубын уран сайханчаар 30 жил ажиллаж ирсэн цагдаагийн бэлтгэл дэд хурандаа Лувсан овогтой Шархүүд зориулсан “Цагдаа мартаагүй” хүндэтгэл, алдрын арга хэмжээг зохион байгууллаа.

Арга хэмжээнд Цагдаа дотоодын цэргийн сургалтын нэгдсэн төв, Сүлд чуулга, Чингэлтэй дүүргийн 4 дүгээр хорооны удирдлага, цагдаагийн байгууллагын ахмадууд, хамаатан садангийн төлөөлөл оролцлоо.

Ахмад ажилтан, цагдаагийн бэлтгэл дэд хурандаа Л.Шархүү залуу насны дурсамж сэргээж, эргэн тэр цаг үедээ очсон юм шиг санагдлаа хэмээн сэтгэгдлээ хуваалцав.

Хүндэтгэл алдрын арга хэмжээний үеэр Соён гэгээрүүлэгч телевиз бүрэн хэмжээгээр нь бичлэг хийж, 2019 оны 03 дугаар сарын 23-ны өдрийн 10.10 цагаас орон даяар нэвтрүүлж, ЦЕГ-ын хэвлэл мэдээллийн төвөөс сурвалжлага хийж сурталчиллаа.

Түүнчлэн тус чуулгаас сар шинийн баярыг тохиолдуулан өндөр настны тэтгэвэрт гарсан нийт 34 ахмад ажилтан тус бүрийн дансанд 35.000 төгрөгийг шилжүүлсэн болно.

Эхний улиралд мэдээлэл сурталчилгааны чиглэлээр 38 удаагийн ажил, арга хэмжээг 3084 хүнийг хамруулан зохиож, 19 удаагийн соёл хүмүүжлийн ажлыг 1194 хүнийг хамруулан зохион байгууллаа.

Цагдаагийн Сүлд чуулгын www.suld.police.gov.mn вэб сайт, Цагдаагийн СҮЛД чуулга / Suld Ensemble of Mongolian police олон нийтийн сүлжээний цахим хуудсанд “Авлига авдаггүй-өгдөггүй байгууллага” сэдэвт зурагт хуудсыг байршуулан сурталчлав.

2019 оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдөр зохион байгуулсан чуулгын дуучдын нэгдсэн уран бүтээлийн тоглолт, бие даасан тоглолтоо хийсэн дуучин, цагдаагийн ахлах дэслэгч Б.Долгормаа, хөгжимчин, цагдаагийн ахлагч У.Батбаяр нарыг онцлох алба хаагчаар сонгон чуулгын цахим хуудсанд сурталчилгааг байршуулан ажиллав.

Эхний улирлын байдлаар чуулгын дуучдын уран бүтээлийн тоглолт, 2 бүжигчний уран бүтээлийн тайлан тоглолт, 1 хөгжимчний уран бүтээлийн бие даасан тоглолтын бичлэгийг Эко, малчин телевизүүдээр хийлгэж, сар шинийн баярыг тохиолдуулан чуулгын дуучин, цагдаагийн ахлах дэслэгч Ц.Амарболдын “Аягтай аястай хорвоо”, бүжигчдийн дан бүжгийн уран бүтээлийн телеконцерт, дуучин цагдаагийн ахлах дэслэгч Б.Долгормаагийн “Хайрын урь” нэвтрүүлэг зэргийг Малчин, Эко, Сүлд, ETV, ТВ10, Өлзий телевизээр олон нийтэд хүргэж, бүжгийн

багш, бүжиг дэглээч, цагдаагийн дэслэгч Ё.Дамчаабадгар Эко телевизийн “Хөрөг” нэвтрүүлэг, Өлзий телевизийн “Миний ертөнц” нэвтрүүлэг, бүжигчид МҮОНТ телевизийн “Хүрээ донж” нэвтрүүлэг, дуучин, цагдаагийн ахлах ахлагч Г.Дарханбаатар, д/а Ж.Үржинханд нар “Эх далхий радио” 107.5 FM-ын ярилцлага, дуучин, цагдаагийн дэд ахлагч Л.Эрдэнэболд ТВ1 телевизийн “Өглөөний зочин” нэвтрүүлэгт тус тус оролцов

МҮОНТ телевизийн “Өглөө” хөтөлбөрийн тусгай дугаарт 3 дуу, 1 бүжгийн уран бүтээлээр, Монгол телевизийн “Өнөө өглөө” хөтөлбөрт чуулгын соён гэгээрүүлэх, албаны сургалт хариуцсан мэргэжилтэн, цагдаагийн ахлах дэслэгч Б.Нямцэцэг, Сүлд телевизийн өглөөний ярилцлагад хөгжимчин, цагдаагийн ахлах ахлагч У.Батбаяр, Өлзий телевизийн өглөөний хөтөлбөрт дуучин, цагдаагийн ахлах ахлагч Г.Дарханбаатар, Эко телевизийн “22 ток шоу”-нд чуулгын дарга, дуучин, цагдаагийн ахлах дэслэгч Б.Долгормаа, Ц.Амарболд нар оролцож, уран бүтээл болон байгууллагын үйл ажиллагааг сурталчиллаа.

Цагдаагийн музейг цахимжуулах ажлын хүрээнд чуулгын вэб сайтад байршуулах цахим танилцуулгыг цагдаагийн музей, соён гэгээрүүлэх ажил хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн ахлах дэслэгч С.Дуламсүрэн хийж гүйцэтгэсэн.

2019 оны 02 дугаар сард чуулгын бие бүрэлдэхүүнд цагдаагийн музейг үзүүлж танилцуулсан.

Шинэчлэн дэглэх, орчин үеийн чиг хандлагаар хөгжүүлэх ажлын хүрээнд БСШУСЯ-ны Музей хариуцсан мэргэжилтэн Б.Даваацэрэн, Үндэсний түүхийн музейн Мэргэжил арга зүйн төвийн дарга, Ph.D, дэд профессор Д.Бумаа, БХЯ-ны “Дуулга” студийн захирал, музей судлаач, дэд хурандаа Б.Гантөмөр, Монгол цэргийн музейн Эрдэм шинжилгээний ажилтан, түүхч Ж.Одонтуяа нараас мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө авсан.

ЦЕГ-ын Хэвлэл, мэдээллийн төвөөс эрхлэн гаргадаг “Цагдаа” сэтгүүл-ийн 2019 оны 1 дүгээр улирлын дугаарт “Цагдаагийн музейн танилцуулга”-ыг хүргүүлэв.

Тус чуулгын болон Бүртгэл хяналтын төвийн бие бүрэлдэхүүний дунд “Цэвэр бичигтэн” тэмцээнийг 94 алба хаагчийг хамруулан зохион байгуулж дүгнэлээ. Тэмцээнийг зохион байгуулах ажлын хүрээнд Шүүхийн шинжилгээний үндэсний хүрээлэнгийн Бичиг судлалын лабораторийн мэргэшсэн шинжээч, цагдаагийн хошууч Б.Эрдэнэ-Очир, МУИС-ийн Монгол хэл шинжлэлийн тэнхмийн багш, доктор Ч.Бямбаханд, А.Пүрэвжанцан урьж “Бичгийн хэв судлал”, “Бүх нийтийн эх хэлний боловсрол-олон улсын хэл бичгийн чадварын шаардлага” сэдвүүдээр сургалт зохион байгууллаа.

Олон улсын эмэгтэйчүүдийн эрхийг хамгаалах өдрийг тохиолдуулан чуулгын эрэгтэй алба хаагчдаас дурсгалын зураг сарнай цэцгийг гардуулан баярын мэндчилгээ дэвшүүлж, Зэвсэгт хүчний 98 жилийн ойн баярыг тохиолдуулан чуулгын эмэгтэй алба хаагчдаас “стрессгүй өдөр” уриан дор эрэгтэй алба хаагч нарт зориулан өглөөний цай бэлтгэн дайлж, тэдний дунд “Чанга шивнээ” хөгжөөнт тэмцээнийг зохион байгууллаа.

Захиргаа, дуу, бүжиг, хөгжим ангийн алба хаагчдад өглөө бүр 08.00 цагаас бүжигчин, цагдаагийн ахлагч Ө.Ичинхорлоо 1 цагийн иогийн сургалт оров.

Эрүүгийн цагдаагийн албаны түүхт 85 жилийн ой, Зэвсэгт хүчний 98 жилийн ойн баярын өдрийг тохиолдуулан 2019 оны 03 дугаар сарын 18-ны өдөр тус албаны

нийт бие бүрэлдэхүүний дунд “Үргэлж тантай хамтдаа” соён гэгээрүүлэх өдөрлөгийг зохион байгууллаа.

Өдөрлөгийн үеэр алба хаагчдыг өглөө ажилдаа цуглах үеэр үлээвэр найрал хөгжмийн аялгуугаар угтан авч, халуун кофе, цай, жигнэмэгээр дайлан, алба хаагчдын дунд “Талархлын гинж” дасгалыг хийлгэн сэтгэл зүйн эерэг, таатай уур амьсгал бүрдүүлэхийн зэрэгцээ хэлтэс тус бүрээс сонгогдсон алба хаагчдын 11 гэргий нар өөрсдийн биеэр ирж албаны бие бүрэлдэхүүнд талархал, хүндэтгэл илэрхийллээ.

Тус албанд олон жил үр бүтээлтэй ажиллаж ирсэн 11 алба хаагчийн гэргий нөхөртөө зориулан захидал бичиж, өөрийн дуу хоолойг бичүүлэн дурсамжит зураг бүхий видеог бэлтгэн, өөрийн биеэр ажил дээр нь хүрч очин мэндчилгээ дэвшүүлж, захидлаа гардуулах арга хэмжээг зохион байгуулсан нь алба хаагчдад ажил албаараа бахархах сэтгэл төрүүлэхийн зэрэгцээ амьдралын мартагдашгүй дурсамж, аз жаргалтай хормыг бүтээлээ хэмээн алба хаагчид сэтгэгдлээ илэрхийлж байлаа.

Чуулгын бүжигчид “Хилчний нэг өдөр” бүжгийн 40 жилийн ойн хүрээнд нийслэлд үйл ажиллагаа явуулдаг 10 чуулгын баг тамирчдын дунд зохион байгуулсан спортын наадамд бүрэн бүрэлдэхүүнээрээ оролцож, “гар бөмөг”-ийн холимог төрөлд III байр, “сагсан бөмбөг”-ийн эмэгтэйчүүдийн төрөлд III байр, “теннис”-ний төрөлд бүжгийн багш, бүжиг дэглээч, цагдаагийн дэслэгч Ё.Дамчаабадгар II байр, “шатар”-ын төрөлд бүжигчин, цагдаагийн ахлагч Ө.Ичинхорлоо II байрыг тус тус эзэлсэн.

Чуулгын биеийн тамир, спорт хамтлагаас алба хаагчдын дунд “сагсан бөмбөг”, “шатар”, “даам”-ны тэмцээнийг зохион байгуулж, хуваарийн дагуу долоо хоног бүрийн лхагва гаригийн өглөө 08.00-10.00 цагийн хооронд “Хүч” спорт хорооны зааланд 9 удаагийн биеийн тамирын дасгал хөдөлгөөн хийж давхардсан тоогоор 160 алба хаагчийг хамрууллаа.

Уран бүтээлийн чиглэлээр: Цагдаа, дотоодын цэргийн анги байгууллагаас ирүүлсэн 45 хүсэлтийн дагуу 12 ёслолын арга хэмжээ, 2 оршуулгын арга хэмжээ, 37 хэсэгчилсэн тоглолт 6 бүрэн хэмжээний нийт 43 тоглолтыг зохион байгуулж, соёл урлагаар үйлчилсэн байна.

Хөгжимчид дан хөгжмийн 4, дуулаачийн 3, сэргээж 9, цөөхүүл хөгжмийн 5 нийт 21 зохиол бүтээл гаргаж, бүрэн хэмжээний концерт 3, хэсэгчилсэн 4, ёслол хүндэтгэлийн 12 нийт 19 арга хэмжээнд, бүжигчид 6 шинэ уран бүтээл дээр ажиллаж, 37 тоглолтын 65 удаагийн арга хэмжээнд, дуучид шинээр 11 уран бүтээл хийж, 7 уран бүтээлийг сэргээн дуулж, давхардсан тоогоор 48 удаагийн арга хэмжээнд урлаг соёлоор үйлчилсэн байна.

Мөн дуучин, СТА, цагдаагийн ахлах ахлагч Г.Дарханбаатарын “Жаргалын цэцэг”, СТА, цагдаагийн ахлах дэслэгч Б.Долгормаа “Үлэмж яруу” уран бүтээлийн 2 цомог гаргаж, дуучин, СТА, цагдаагийн ахлах дэслэгч Ц.Амарболдын “Аягтай аястай хорвоо”, бүжигчдийн “Хан уялага” дан бүжгийн уран бүтээлийн теле концертийг хийж 7 телевизээр цацагдаж, 8 телевизэд уран бүтээлүүд бичигдэн олон нийтэд хүрч нийт 14 шинэ уран бүтээлийг чуулгын урын санд нэмж, 10 уран бүтээлийг сэргээсэн.

ХБНГУ-ын Штутгарт хотод зохион байгуулсан модерн бүжгийн ОУ-ын уралдаанд бүжгийн багш, дэглээч, цагдаагийн дэслэгч Ё.Дамчаабадгар өөрийн дэглэсэн “Би Монгол хүн” бүтээлээр оролцож шилдэг 6-д үлдсэн амжилт гаргаж, хөгжимчин, цагдаагийн ахлах ахлагч У.Батбаяр “Чандмань тамга” бие даасан уран

бүтээлийн тайлан тоглолт, дуу ангийн “Монгол минь амгалан байна”, дуучин, цагдаагийн ахлах дэслэгч Б.Долгормаагийн “Хайрын урь” тоглолтуудыг амжилттай зохион байгуулсан болно.

2019 оны 4 дүгээр сарын 19-ний өдөр “Сүлд” чуулгын уран бүтээлийн “Хачин гоё” нэгдсэн тоглолт зохион байгуулах тухай чуулгын даргын А/05 тоот тушаал, тоглолтыг зохион байгуулах ажлын нарийвчилсан төлөвлөгөөг батлуулан бэлтгэл ажлыг хангаж байна.

Гурав. Санхүү, бүртгэл, санхүү хангамж, үйлчилгээ, өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагааг хангах талаар

2019 оны 01 дүгээр улирлын байдлаар төсвөөс 180.1 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 180.1 сая төгрөг, өөрийн орлогоос 8.9 сая төгрөг нийт 189.1 сая төгрөгийн санхүүжилтийн эх үүсвэртэй ажиллалаа.

Сангийн Сайдын 2002 оны 191 тоот тушаал, Сангийн Сайд, Үндэсний статистикийн газрын даргын 2002 оны 171/111 тоот тушаалаар баталсан анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэлийн маягтыг хөтлөх аргачлалын дагуу ажил гүйлгээ бүрийг хөтлөн, нягтлан бодох бүртгэлд тусган тайлан тэнцлийг хуулийн хугацаанд гаргаж Санхүү хангамжийн газарт хүргүүлэв.

2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан балансыг гаргаж, 2019 оны 01-р сарын 11 ны өдөр, Санхүү аж ахуйн албаны ахлах мэргэжилтэн цагдаагийн дэд хурандаа Д.Бат-Оюунд шалгуулж, тус албаны ахлах мэргэжилтэн цагдаагийн ахмад Б.Энхтуяагаар тайлангийн нэгтгэлд нэгтгүүлсэн.

Монгол улсын засгийн газрын 2016 оны 12 дугаар сарын 21 ны өдрийн 193 дугаар тогтоолын дагуу Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газраас төрийн болон орон нутгийн үл хөдлөх хөрөнгийн бүртгэл, дахин үнэлгээг хийж, Монгол улсын сангийн сайдын 2018 оны 12 дугаар сарын 30 ны өдрийн 207 дугаар тушаал аргачлалын дагуу нягтлан бодох бүртгэлийн дансанд тусгах аргачлалын дагуу бүртгэсэн.

Тус чуулгын данс бүртгэлгүй эзэмшиж байсан 1 газар, 1 ширхэг дулаан болон цэвэр усны шугам, 1 ширхэг барилгыг үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлсэн.

Шилэн дансны мэдээллийн сар бүрийн 8 ны өдөрт багтаан нийт 16 маягтын дагуу тайланг оруулан цахимд хуудсанд байршуулсан. Нийт 2-р сарын байдлаар давхцсан тоогоор 32 мэдээллийг оруулсан.

2019 оны төсөв бүрдүүлэх орлогийг 15,0 сая төгрөгөөр бууруулж 22,8 сая төгрөг болгосон.

Мөн алба хаагчдыг “хуримтлал бий” болгох ажлыг зохион байгуулж нийт 19 алба хаагчдад шинээр хуримтлалын данс нээлгэж, хуримтлалын данстай алба хаагчдын гэрээг нь шинэчлэв.

Чуулгын дундын сангийн зөвлөлийн журамд өөрчлөлт оруулан шинээр байгуулж, хүний нөөцийн мэргэжилтэн, цагдаагийн дэслэгч Г.Алтан-Эрдэнэ, хөгжимчин, цагдаагийн ахлах ахлагч У.Сувд-Эрдэнэ нар хариуцан ажиллаж нэгдүгээр улирлын байдлаар дундын сангаас төрсөн өдрийн баярыг тохиолдуулан 11 алба хаагч, ажилтан, ар гэрийн гачигдал гарсан 1 ажилтан, эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн 5 алба хаагч, бүл нэмж хүүхэдтэй болсон 3 алба хаагчид “Дундын сан”-гийн журмын дагуу зарцуулан ажилласан.

Дөрөв. Дотоод хяналтын хүрээнд

ЦЕГ-ын Захиргааны удирдлагын газрын даргаас ирүүлсэн ЦЕГ-ын даргаас удирдах ажилтны зөвлөгөөн дээр өгсөн үүрэг, Сэтгэл зүйн судалгаа шинжилгээний тайлан, өгсөн ажлын чиглэл, МДШШУА-аас ирүүлсэн зөвлөмж, АБХ-ийн даргаас ирүүлсэн ЦЕГ-ын дэд даргаас удирдах ажилтны зөвлөгөөн дээр өгсөн үүрэг, ажлын чиглэлийг алба хаагчдад танилцуулж ажиллав.

ЦЕГ-ын дэд даргаас ирүүлсэн ЦЕГ-ын “Төв байрны дотоод журам” –ыг судлуулах тухай үүрэг ажлын чиглэл, Хуулийн хэлтсийн даргаас ирүүлсэн ЗГ-ын 2019 оны 33 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний алба хаагчийн ёс зүйн дүрэм”- ийг судлуулах үүргийн дагуу алба хаагчдад танилцуулав.

Төлөвлөлт, дотоод ажил хариуцсан ахлах мэргэжилтнээс өглөө бүр алба хаагчдыг бүртгэж ажлын цаг ашиглалтад хяналт тавьж ажлаас хоцорсон алба хаагчдад сануулга бичиж алдаа дутагдлаа засах, ажлын өдрийн цаг ашиглалтыг сайжруулах, цагийг зөв зохистой үр дүнтэй, бүтээлчээр өнгөрөөх, ажлын байрны буюу өрөөний цэвэрлэгээ үйлчилгээг сайжруулах, ажлын цагийн хуваарийг хийж батлуулах талаар үүрэг чиглэл өглөө.

Нэгдүгээр сараас эхлэн чуулгын даргын өгсөн үүргийн дагуу алба хаагчид даваа гаригийн өглөөний нэгдэлтэнд өдөр тутмын хувцастай бусад өдөр ажлын цагаар албаны ноосон цамцтай буюу дүрэмт хувцастай ажил үүргээ гүйцэтгэж хэвшсэн.

Чуулгын жижүүрийн үүрэг гүйцэтгэж буй алба хаагчдад өдөр тутмын аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа, ажлын чиглэл өгч үйл ажиллагааг шалган жижүүр дээр хөтлөгдвөл зохих бичиг баримтуудыг шалгаж ажилласан.

Алба хаагчдын хаягийн бүртгэлийг шинэчлэн батлуулж, чуулгын өрөө тасалгаануудын лац хүлээн авах дэвтрийг шинэчилсэн.

“Сар шинэ-2019” нэгдсэн арга хэмжээний хүрээнд 25 алба хаагч 2019 оны 01 сарын 31, 02 дугаар сарын 01, 02 -ны өдрүүдэд эргүүлийн үүрэг гүйцэтгэв.

Монгол түмний уламжлалт баяр, Арван долоодугаар жарны “Урвуулагч” хэмээх шороон гахай жилийн сар шинийн баяр, амралтын өдрүүдийг тэмдэглэн өнгөрүүлэхтэй холбогдуулан гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журам хамгаалах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын 2019 оны А/49 дугаар тушаалаар Цагдаагийн байгууллагын бие бүрэлдэхүүнийг өндөржүүлсэн бэлэн байдлын 2 дугаар зэрэглэлд шилжүүлэх тухай тушаалын дагуу чуулгын даргын 2019 оны А/01 тоот тушаалаар баяр амралтын өдрүүдэд ажиллах ерөнхий эргүүл, жижүүрээр үүрэг гүйцэтгэх алба хаагчдын томилгоог хийж чуулгын даргаас 9 төрлийн үүрэг чиглэл өгч, баталгаа авч, 7 офицер, 4 ахлагч нийт 11 алба хаагч хариуцлагатай эргүүл, жижүүрийн үүргийг зөрчил дутагдалгүй гүйцэтгэсэн.

ЦЕГ-ын даргын 2017 оны А/246 тоот тушаалаар батлагдсан Цагдаагийн дотоод албаны дүрэм ЦБҮАЖ /код 101/-ийг хэрэгжүүлэх, чуулгын бие бүрэлдэхүүний албаны бэлэн байдлыг дээшлүүлэх, “Цугларах” дохиогоор ажиллах дадлага олгох зорилгоор 2019 03 дугаар сарын 12-ны өдрийн 06:30 цагт Чуулгын даргын баталсан удирдамжийн дагуу “Цугларах” дохиогоор ажиллуулахад ЦБҮАЖ /код 101/-ийн 8.3-ийн “а” заасан хугацаанд /1 цаг 30 минут/ нийт 49 алба хаагч цугларахаас 31 алба хаагч хугацаандаа цугларч, 5 алба хаагч хоцорч, 7 алба хаагч ирээгүй болно. Цугларах дохиогоор ажиллах удирдамжид заасны дагуу алба хаагчдын албаны үнэмлэх, энгэрийн тэмдэг, албаны дүрэмт хувцас, аранзны

үзлэгийг явуулсан бөгөөд “цугларах” дохиогоор ажилласан байдлын талаар чуулгын даргад илтгэх хуудсаар танилцуулсан.

ХЯНАСАН:

ЧУУЛГЫН ДАРГА,
ЦАГДААГИЙН ХУРАНДАА

Л.ГАВААСҮРЭН

БИЕЛЭЛТИЙГ ГАРГАСАН:

СОЁН ГЭГЭЭРҮҮЛЭХ, АЛБАНЫ СУРГАЛТ
ХАРИУЦСАН МЭРГЭЖИЛТЭН, ЦАГДААГИЙН
АХЛАХ ДЭСЛЭГЧ

Б.НЯМЦЭЦЭГ